

LÜHIKROONIKA

• 1. novembril pidas kirjandusteadlane ja kirjanik Arne Merilai Tartu Ülikooli loengusarjas „Keele sajand: Sausure, Linzbach, Jakobson” ettekande teemal „Keel kui tegu”.

• 1. novembril toimus Eesti Kirjandusmuuseumis Eesti-uuringute Tippkeskuse biograafika töörühma seminar „Biograafia ja müüt”. Ettekanded pidasid Kristi Metse ja Aurika Meimre.

• 2. novembril Tallinnas Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuses korraldatud teadusseminaril esines Piret Kruuspere teemal „Rahvuslik teater kultuurimälu meediumina”.

• 9. novembril toimus Tallinna Kirjanike Majas neljas sündmus Tallinna Ülikooli humanitaarteaduste instituudi kirjanduslike kolmapäevade sarjast „TÜHI saal”. Tühja saali täitis arutelu teemal „Kas on elu ilma kirjanduseta?”, arutlejateks olid Eda Ahi, Marju Kõivupu, Ülar Ploom, Rein Raud, Tõnu Viik ja Märt Väljataga.

• 11. novembril korraldasid Tartu Ülikool ja Eesti Kirjandusmuuseum rahvusvahelise seminari kommunikatsioonistiilidest ja argikõnест, millel osalesid ettekannetega ka teadlased Poolast Krakówi Jagellooni ülikoolist. Ettekanded pidasid Liisi Laineste („Past, present, and future of the Communication Styles Project of Academies of Sciences”), Tiit Hennoste, Andriela Rääbis („Corpus of Spoken Estonian. The report of the project”), Kirsi Laanesoo („Complaints in Estonian everyday interaction”), Władysław Chłopicki („Polish communication style. The report of pilot project”) ja Anna Rewiś-Łętkowska („Metaphors in Polish communication style”).

• 11. novembril toimus Tartu Ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituudis ettekandepäev „Korpused ja digitaalsed andmekogud”. Esinesid Michael Riebler

(„Language documentation meets language technology. Building Saamic and Permic speech corpora”), Tiit Hennoste, Andriela Rääbis („Tartu Ülikooli suulise eesti keele korpus (SEKK”), Kadri Sõrmus („Emakeeleõppija korpus EMMA”), Kais Allkivi („Eesti vahekeele korpuse ressursid ja keeleanalüüsi vahendid”), Siiri Pärkson („Mida rohkem, seda uhkem -> vähem on rohkem”), Olga Ivaškevitš („Tekstikorpuste kuvamine Eesti Kirjandusmuuseumi failirepositooriumis KIVIKE”), Aigi Rahi-Tamm („Nõukogude ja saksa okupatsiooni ohvrite andmebaasid”), Kristina Koppel („Autentsed korpuslaused õppeleksikograafias”), Pärtel Lippus, Pire Teras („Eesti keele spontaanse kõne fonetiiline korpus”), Ingrid Rummo, Kristiina Praakli („TÜ eesti keele (võorkeelena) osakonna õppijakeele tekstikorpus”), Arvi Tavast („Lõppkasutajale kättesaadavad empiirilised leksikaalsed ressursid”), Neeme Kahusk, Olga Gerassimenko („Kuidas (ja milleks) teha tekstist KORPust?”), Liina Lindström, Kristel Uiboaed („Murdekorpused ja sellega seotud ressursid”) ja Kadri Muischnek („Suured eesti keele korpused – mis meil on ja kas sellest piisab?”).

• 16. novembril tähistati Eesti Kirjandusmuuseumis Betti Alveri 110. sünniaastapäeva konverentsiga „Su sūgavad salved on kuhjaga täis”. Esinesid kirjandusteadlased Tiina Ann Kirss („Tāhetunni” tõlgendushorisonte”), Rein Veidemann („Betti Alveri sõnarine”), Ele Süvalep („Luuletaja ja Professor”), Michelle Mueller („Deiktillised parallelismid Betti Alveri luules”), Kristi Metste („Autobiograafia ilminguid Betti Alveri luules”) ja Janika Kronberg („Ristikivi ja Alver”). Konverents korraldati koostöös Eesti Naisüliõpilaste Seltiga, Betti Alver oli seltsi auvilistlane.

• 16. novembril toimus Fenno-Ugria korraldusel Tallinnas hõimuklubi vadja-teemaline õhtu. Rahvaluuleteadlane Mall Hiimäe rääkis läänemeresoome rahvaste rahvakalendrite erinevustest ja sarnasustest. Keeleteadlane Heinike Heinsoo tutvustas 2017.–2018. aasta vadja lugemik-kalendrit „Vad'd'da lukõmikko-päivezikko”. Folklorist Madis Arukask näitas ja kommenteeris dokumentaalfilmi „Vadja aabitsa lugu”.

• 17.–18. novembril peeti Eesti Kirjandusmuuseumi ja Eesti-uuringute Tippkeskuse keeleteaduse, filosoofia ja semiootika doktorikool „Dialogid subkultuuridega”. Ettekanded ja arutelud seostusid subkultuuridega kõige laiemas mõttes: alternatiivsed usundid, filosoofiad ja elamisviisid, erinevad ühiskonnarühmad (näiteks pagulasedmuulased, puuetega inimesed, uususuliste praktikatega tegelevad rühmad) ja nende kultuurilised, usundilised, lingvistilised ja semiootilised väljundid. Esinesid Reet Hiimäe („Introduction: Dialogues with subcultures”), Aimar Ventsel („Does subculture exist outside of the society?”), Kaarina Koski („Alternative spirituality: Subcultures and outsiders”), Tõnu Tender („Suletud subkultuuride subproduktidest: kinnipidamiskoha ja sõjaväe slängist ja riitustest”), Airi Liimets („Elustiili konfiguratsioonidest ehk mida võib kõneleda inimesest tema kuulatav muusika”), Tauri Tuvi-kene („Jalakäijad kui erinev ühiskonnarühm?”), Liina Paales („Väljakutsed ja võimalused kurtide rahvarühma folkloori kogumisel”), Maia Möller („Ökokoogukonnad – kogukondlikkus kui paratamatus ja paradoks”).

• 18. novembril toimus Tartu Kirjanduse Majas sarja „Etüüde nüüdis-kultuurist” järjekordne konverents, mille fookuses oli sel korra Tallinna Ülikooli humanitaarteaduste instituudi kultuuriteooria lektor Hasso Krull. Esinejad proovisid vastuse leida küsimus-tele, kas meil on üks või mitu Hasso Krulli ja milline suhe võiks olla tema loomingu erinevate pooluste vahel või kas selline küsimus on üldse relevantne. Kõnelesid Heie Treier („Sujuv sissejuha-

tus iseseisvusesse: Hasso Krulli panus 1990ndate kunsti”), Eik Hermann („Krullid haridusmaastikul”), Anneli Mihkelev („Müüdiipesa punumine Hasso Krulli XXI sajandi loomingus”), Mare Kõiva („Elava eepose tekstuur”), Tõnu Viik („Hasso Krulli lugemine”), Joosep Susi („Käe- ja koekirjad: kuidas luuletada lugu”) ning Andrus Laansalu („Töid, tegemisi ja hambaid”).

• 22.–23. novembril peeti Tartu Üli-kooli kultuuriteaduste ja kunstide doktorikooli sümposium „Mütoloogia, diskursus ja autoriteet: retrospektiivsed meetodid kultuuriuuringutes”. Esinejaid oli Venemaalt, Saksamaalt, Soomest ja Eestist. Ettekanded pidasid Yuri Berezkin (Peterburi Kunstkamera, „Myths” and „tales”: Tools for reconstruction of deep and of the not so deep prehistory”), Joonas Ahola (Helsingi ülikool, „Myth, language, origin: 19th century mythology studies in Germany and Finland”), Matthias Egeler (Müncheni Ludwig Maximiliani ülikool, „The memory of landscape: Place lore and its problems for retrospective approaches on the example of Eyrbyggja saga”), Daniel Sävborg (TÜ, „Encounters with supernatural beings in popular and learned discourse: Examples from early modern Sweden and medieval Iceland”), Maarit Tevanlinna-Alvarez (TÜ, „The meaning of the knowing Cobra”), Frog (Helsingi ülikool, „Dynamics of authority between mythology, verbal art and the people who use them”), Leszek Gardela (Rzeszówi ülikool, „Hunting for vampires in Polish folklore and archaeology: The problems and possibilities of retrospective studies”) ja Ülo Valk (TÜ, „The devil and the spirit world in nineteenth-century Estonia: From christianization to folklorization”).

• 25. novembril esines Eesti Akadeemilise Ingerimaa Seltsi kõnekoosolekul Tartus Helsingi ülikooli dotsent Jyrki Paaskoski ettekandega „Somekeelsete luterlike koguduste elust XVIII sajandi Ingerimaal”.

• 28. novembril peeti Tallinnas Tammsaare muuseumi 12. sügiskonverents „Õitsev meri ja tühirand. Meri

eesti kirjanduses". Esinesid Rein Veidemann („Lennart Meri „meri“”), Brita Melts („Haakrikulummus ja haakrikupõlgus. Mõnest mereannist nüüdis-kirjanduses”), Kadri Tüür, Susanna Kuusik („Salapiirituseveo kunstiline kujutamine”), Tanar Kirs („Mere kujutamise eesti luules XIX sajandi lõpus ja XX sajandi alguses”) ja Toomas Haug („Vastutuulelaevast”).

• 28.–29. novembril korraldas Eesti Keele Instituut keeleteaduse, filosoofia ja semiootika doktorikooli raames Haapsalus sügisseminari „Soome-ugri keelte sõnavara ja etümoloogia”. Seminar keskendus nii eesti keele kui ka selle sugulaskeelte sõnavaralistele protsessidele, hõlmates teemasid alates etümoloogiast kuni sotsiolingvistikani. Esinesid Pirkko Nuolijärvi („Keelepoliitika põhisõnavara küsimusi”), Arvi Tavast („Sõnastiku andmete visualiseerimisest”), Karl Pajusalu, Inge Käsi („Seto sõnaraamat ja keeleajalugu”), Santeri Junntila („Tulised balti etümoloogiad”), Sampsa Holopainen („Läänemeresoome keelte aaria laensõnad”), Juha Kuokkala („Vokaalistsubstitutsioonidest läänemeresoome germaani päritolu laensõnades”), Mihkel Tõnnov („Oletatavatest) vanagotlandi laenudest eesti keeles”), Jyri Lehtinen („Arvutuslik fülogeenia ja innovatsioonid alguurali etümoloogiates”), Alo Merilo („Vanima soome-ugri sõnavara tekke- ja levikumustrid”), Iris Metsmägi („Etümoloogilisi tähelepanekuid sõnamoodustuse kohta”), Meeli Sedrik („Paa, pop(p)a ja pibi”), Tuuli Triin Truusalu („Etümoloogilised ja etioloogilised sõnaselgitused Titus Liviusel „Ab urbe condita” I–V raamatus”), Vilja Oja („Tähendussuhetest läänemeresoome areaalis”), Sofia Björklöf („Läänemeresoome keelte omavahelisest laenamisest vadja, isuri, eesti ja soome murrete näidetel”), Triin Todesk („Komi võrdluselement *-džhyk* erinevate verbiklassidega”) ja Marili Tomingas („Demonstratiivsed proadjek-

tiivid läänemeresoome keeltes”). Oli võimalik osaleda etümoloogiatöötas „Eesti ja Soome etümoloogide koostöö läänemeresoome etümoloogiawiki tegemiseks”.

• 30. novembrist 1. detsembrini kogunesid Eesti ja Soome folkloristid Tartusse Eesti Kirjandusmuuseumi üheksandale regilaulukonverentsile „Regilaulu seitse nahka: vaateid regilaulule mitmest küljest”. Ettekannetes kajastus nii regilaulu meetrika, meloodika kui ka poeetika, kõneldi regilaulu algusajast, üleminekuvormidest ja uuskasutusest. Ettekanded pidasid Lotte Tarkka („Myth, utopia, and the unseen: An academic history of ‘Imagination’ in the study of runosongs”), Hasso Krull („Sääse sääre luista: regilaul kui puhas minevik”), Frog („Some thoughts of the history of the common Finnic tetrameter and poetic system: A late Proto-Finnic phenomenon”), Ilpo Saastamoinen („Kalevalan-melodiikka globaalisest näkökulmasta”), Janika Oras („Rütmimängud ja keeleloogika. Seto regilaulu värsimöödust”), Kati Kallio („Fussy boundaries of runo-song”), Aado Lintrop („*Toompealt tuleb Toomas poega*. Kuidas suhestub vana rahvalaul regilauluks nimetatud uusloominguga”), Liisi Laanemets („Seto temaatika eesti klassikalises muusikas”), Andreas Kalkun („*Linikpää, leelotagõ!* Kaetud peaga naiste hääled”), Natalia Ermakov („Itkud kui ühiskondlike protsesside peegeldus naiste silmade läbi”), Ruth Mirov („„Kuri kodu”. Ühe Vaivara regilaulu analüüs”), Kanni Labi („Noorte korjatud vanad laulud – Narvast ja Vaivarast või mujalt”), Kristi Salve („Laiuse lepad, linad ja laulud”), Pikne Kama („Hukkamised ja matused märgaladel – regilauludes kajastuva teabe seostamine mineviku sündmustega”) ja Jukka Saarinen („Runoreki ja Tuonelan matka”). Konverentsi korraldasid Eesti Rahvaluule Arhiiv ja Eesti-uuringute Tippkeskus.